

Bijbel Top 3

Essay verschenen in het kader van de
Maand van de Bijbel 2024
www.maandvandebijbel.nl

Een initiatief van:

Jongbloed Media

Adveniat

Nederlands Dagblad

Evangelische Omroep

KRO/NCRV

Friesch Dagblad

Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap

Internationale Bijbelbond

KokBoekencentrum

Skandalon

Byblos Boekhandels

Berne Media

Elisabeth Magazine

Bijbelvereniging

Katholieke Bijbelstichting

Protestantse Kerk Nederland

Bible League

Katholiek Nieuwsblad

Protestantse Theologische Universiteit

Theologische Universiteit Kampen

Kwintessens

Stichting Herziene Statenvertaling

Brancheorganisatie BCB

Ontwerp: Adveniat, Jeanine van Poppel

De bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij
anders vermeld, ontleend aan de NBV21 ©
Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap 2021
©2024 Adveniat, een onderdeel van Jong-
bloed Christelijke Media – Leeuwarden
Alle rechten voorbehouden

ISBN 9789493279780
NUR 728

jongbloedmedia.nl
adveniat.nl
maandvandebijbel.nl

Bijbel Top 3

25 BIJBELLEZERS
MET HUN MEEST
GELIEFDE TEKSTEN

Adveniat

INHOUD

WOORD VOORAF	6	7. 'JE HOEFT NIET TE PRESTEREN OM VAN DE STILTE TE GENIETEN' – ANNE-MAREIKE SCHOL-WETTER	31	13. 'DE BIJBEL WERD EEN OPENING NAAR EEN NIEUWE HORIZON' – MONICA RAASSEN	53	20. 'EEN ANDER WOORD VOOR "GEOLOF" IS "VERTROUWEN" – NYNKE DIJKSTRA	80
1. 'KOM BIJ MIJ, JEZUS. JE BENT WELKOM IN MIJN LEVEN.' – SAMUEL LEE.	8	8. 'OP REIS GAAN IS VERTALEN NAAR HET LEVEN VAN ALLEDAG' – BERT DE JONG	35	14. 'NIEMAND KAN VOLGENS MIJ OM DE BERGREDE HEEN' – RENÉ DE REUVER	57	21. 'VRIENDSCHAP IS DAN HET GESCHENK VAN GENADE' – KEES JONGENEELN OSFS	85
2. 'GOD DOET GEEN STIEKEME DINGEN' – SYBOUT VAN DER MEER	12	9. 'IN DE BIJBEL HEB IK DE EENVOUD VAN HET WOORD ERVAREN' – PIETER DE BOER	38	15. 'IK DENK DAT LIEFDE VOLDOENDE HEEFT AAN GEVEN' – JOOST JANSSEN O.PRAEM	61	22. 'DE BIJBEL IS GEEN BOEK VAN HEILIGEN, MAAR VAN ZONDAERS EN ZOEKERS, TWIJFELAARS EN SCEPTICI' – ANDRIES KNEVEL	88
3. 'GOD GEEFT ONS DE OPDRACHT OM OP REIS TE GAAN IN HET LEVEN' – WIEP KOEHOORN	15	10. 'IK VERLANG TERUG NAAR DAT VANZELFSPREKENDE VERTROUWEN' – SIPKE DRAISMA	41	16. 'DE BIJBEL BENADRUKT DAT WIJ VERBONDEN ZIJN MET MOEDER AARDE' – KICK BRAS	64	23. 'DE BIJBEL IS VOOR MIJ EEN BRON VAN GOEDHEID' – ELSKE TE LINDERT	92
4. 'IN MALAWI IS GASTVRIJHEID ONDERDEEL VAN DE CULTUUR' – ILSE VISSER	19	11. 'HET KWAAD IS GEEN REDEN OM GOD TE VERLATEN' – NIEK HANCKMANN CMM	45	17. 'IN BIDDEN EN HET GOEDE DOEN GAAT MARIA MIJ VOOR' – ARNOLD HUIJGEN	68	24. 'GOD LIEFHEBBEN IS GEEN DEELTIJDBAAN' – MADELEINE BOUMAN CPS	96
5. 'EEUWIGHEID IS NIET ALLEEN EEN KWESTIE VAN TIJD, MAAR OOK EN VOORAL VAN KWALITEIT' – KARIN VAN DEN BROEKE	23	12. 'DE BELOFTE KLINT: IK BEN MET U' – HANNA RIJKEN	49	18. 'ALTIJD EN OVERAL IS ER HET VERLANGEN' – WIL DERKSE	72	25. 'HET SAMEN DELEN KOMT DE MENS TEN GOEDE' – CHIARA BOTS OSC	100
6. 'HET VERHAAL VAN JEZUS BEGINT EN EINDIGT MET VREDE' – RIEUWERD BUITENWERF	27			19. 'IK DROOM VAN EEN AARDE ALS PARADIJS' – TINI BRUGGE	76	OVER DE MAAND VAN DE BIJBEL	104

WOORD VOORAF

Vertel wat je favoriete citaat is uit de Bijbel en ik zeg je wie je bent. Zo voelt het wel ongeveer als ik de afgelopen zes jaar markante katholieken en protestanten vroeg naar hun Bijbel Top 3. Ik deed dat voor het magazine Klooster! en luisterde voor deze rubriek naar de meest boeiende toelichtingen. Andries Knevel liet bijvoorbeeld zien hoe hij in zijn geloofsbeleving de reis van het hoofd naar het hart had gemaakt en maakte van zijn hart geen moordkuil: 'De Bijbel is geen boek van heiligen maar van zondaars en zoekers, twijfelaars en sceptici'. Natuurlijk sprak hij hierbij ook over zichzelf. En dat maakte zijn Bijbel Top 3 heel nabij voor de meeste lezers.

Een paar jaar geleden vroeg ik Rieuwerd Buitenwerf, hét gezicht van het Nederlands en Vlaams Bijbel Genootschap, naar zijn favoriete Bijbelse woorden. Met 'Het verhaal van Jezus begint en eindigt met vrede', liet hij er geen gras over groeien. En toen hij bij de voorbereiding van deze bundel zijn uitspraken nog eens las, besepte hij pas dat zijn woorden profetische waarde hadden. Hij hoefde er alleen maar Oekraïne en Gaza aan toe te voegen. En zijn visioen werd daarmee de droom van zeer velen. Ik wil hiermee gezegd hebben dat de keuze van de Bijbelse citaten niet alleen veel zegt over de persoon zelf maar ook grote betekenis heeft voor de wereld van ons allemaal. Daarmee raakt het meest persoonlijke aan het meest universele: wat jou als individu ter harte gaat, is vaak van betekenis voor iedereen. Zo krijgt de persoonlijke keuze van Bijbelse woorden relevantie voor de urgente vragen van de huidige wereld.

Ik had zes jaar geleden bij de start van de rubriek in Klooster! niet kunnen denken dat deze Bijbelse Top 3 zoveel zeggingskracht zou hebben voor de grote vragen van onze tijd. Dan hoef ik alleen maar te verwijzen naar René de Reuver, sinds 2016 scriba van de Protestantse Kerk Nederland. In de coronacrisis gaf hij Nederland troost en vertrouwen met zijn meditaties op televisie. Mensen konden nergens naar toe en luisterden naar zijn Bijbelse meditaties op zondag.

Daar bereikte hij honderdduizenden mensen mee. En hij liet zich daarbij leiden door Psalm 31, vers 6: 'In Uw hand beveel ik mijn geest'. Anders gezegd: zijn houvast komt voort uit het vertrouwen dat er Een is die mij niet aan mijn lot overlaat maar mij in liefde draagt. Dat vertrouwen en deze liefde staan centraal in zijn Bijbel Top 3 en droegen toen heel Nederland.

In deze bundel met een verzameling van favoriete Bijbelse woorden komen er ook veel vrouwen aan het woord. En zij doen hetzelfde: in hun persoonlijke keuze wordt de relevantie van de Bijbel tastbaar voor velen. Neem Karin van den Broeke, de huidige directeur van Kerk in Actie, zij komt met Psalm 136 en licht toe hoe God aanwezig is in de kleine intimiteit aan het sterfbed. Daar is de eeuwigheid tastbaar, niet in de tijd maar in intense verbondenheid tussen mensen. Ieder die ooit aan een sterfbed heeft gewaakt, zal deze eeuwigheid herkennen en heeft weet van God die je draagt op de meest pijnlijke momenten. Chiara Bots was heel lang de abdis van de clarissen in Megen. Zij geeft mee wat de wereld van vandaag misschien wel het meest nodig heeft: heb aandacht voor je naasten en bedenk daarbij: een mens leeft niet van brood alleen.

Ik hoop van harte dat de lezer van deze bundel mag ervaren wat ik zelf zo vaak meekreeg: de persoonlijke keuze van woorden uit de Bijbel is alleen maar relevanter geworden in de wereld van vandaag en heeft daardoor betekenis voor veel mensen. Zo worden persoonlijke keuzes verbonden met de nood in de wereld en het verlangen naar gemeenschap in onze tijd. Ik wens iedere lezer diezelfde verbondenheid toe en de herkenning dat je als mens niet aan je lot wordt overgelaten.

LEO FIJEN

1. 'Kom bij mij, Jezus. Je bent welkom in mijn leven.'

SAMUEL LEE

MIGRANTENVOORGANGER IN AMSTERDAM EN DIRECTEUR VAN HET CENTER FOR THEOLOGY OF MIGRATION AAN DE Vrije UNIVERSITEIT. VAN 2019-2020 WAS HIJ THEOLOOG DES VADERLANDS.

Samuel Lee werd geboren in een welvarende, seculiere familie uit het Midden-Oosten. Op zijn 14e kwam hij naar Nederland. Tijdens zijn huwelijksreis met zijn Zuid-Koreaanse vrouw (zij heeft een christelijke achtergrond) ervoer hij dat hij door Jezus werd geroepen. In 2019 werd Lee uitgeroepen tot Theoloog des vaderlands. In de keuze voor zijn Bijbel Top 3 komt zijn bewogen leven nadrukkelijk naar voren.

'ONDANKS DE STORMEN DIE WIJ TE VERDUREN KRIJGEN
IN ONS LEVEN, MOGEN WE VERTROUWEN HEBBEN IN
GOD'

1. ROMEINEN 14:13-23

Laten we elkaar daarom niet langer veroordelen.

In plaats daarvan moet u zich voornemen uw broeder en zuster niet te laten struikelen of ten val te brengen. De Heer Jezus geeft mij de vaste overtuiging dat niets op zichzelf onrein is; iets is alleen onrein voor wie het als onrein beschouwt. Als u dus uw broeder of zuster in verlegenheid brengt door wat u eet, handelt u niet langer overeenkomstig de liefde. Laat hen voor wie Christus gestorven is niet verloren gaan door het voedsel dat u eet. Breng het goede dat God u schenkt geen schade toe, want het koninkrijk van God is geen zaak van eten en drinken, maar van gerechtigheid, vrede en vreugde door de heilige Geest. Wie Christus zo dient, is God welgevallig en bij de mensen geacht. Laten we daarom streven naar wat de vrede bevordert en naar wat opbouwend is voor elkaar. Breek het werk van God niet af enkel vanwege voedsel. Weliswaar is alle voedsel rein, maar het is verkeerd om iets te eten dat een struikelblok vormt. Vlees, wijn of iets anders dat voor uw broeder of zuster een struikelblok vormt, kunt u beter mijden. Uw overtuiging is een aangelegenheid tussen u en God. Gelukkig is wie zich geen verwijten hoeft te maken over wat hij besluit te doen, maar wie met zichzelf in conflict komt door wat hij eet, is op dat moment al veroordeeld. Want dan komt het niet voort uit geloof, en alles wat niet uit geloof voortkomt is zondig.

Ik houd van deze passage omdat Paulus me hier allereerst leert dat mijn persoonlijke geloof te maken heeft met mijn persoonlijke blik: hoe ik naar iets kijk en hoe ik mijn mening vorm. Het is belangrijk dat ik me daarvan bewust ben. Dat inzicht helpt me in mijn omgang met anderen. Het leert me dat ik niet ‘wettisch’ moet zijn als ik het gedrag van iemand anders beoordeel.

En er is nog iets dat ik van deze Bijbeltekst leer. Dat gaat over de vrijheid om mijn geloof vorm te geven in mijn gedrag. Die vrijheid heb ik in genade van Jezus ontvangen. Maar als mijn geloofsgedrag mijn broeder of zuster in Christus belemmert in zijn of haar geloof, dan moet ik serieus overwegen om dit gedrag omwille van de ander niet te vertonen in zijn of haar nabijheid.

2. JOZUA 1:9

‘Ik gebied je dus: wees vastberaden en standvastig, laat je door niets weerhouden of ontmoedigen, want waar je ook gaat, de HEER, je God, staat je bij.’

Deze tekst geeft mij moed en kracht wanneer ik door moeilijke omstandigheden ga. Jozua moest de Israëlieten naar het beloofde land leiden – een enorme uitdaging. Toen hij op het punt stond om daaraan te beginnen, had God een boodschap voor hem. God vertelde Jozua dat hij moedig moest zijn, en niet bang hoefde te zijn. En, net als Jozua, heb ook ik mogen ervaren dat dit klopt. Ondanks de stormen die wij – net als ieder mens – te verduren krijgen in ons leven, mogen we vertrouwen hebben in God. Hij helpt ons er doorheen. Hij gaat met ons mee en draagt ons.

3. OPENBARING 3:20

Ik sta voor de deur en klop aan. Als iemand mijn stem hoort en de deur opent, zal Ik binnenkomen, en we zullen samen eten, Ik met hem en hij met Mij.

Deze woorden komen uit een brief die Jezus Christus aan Johannes doorgaf voor de gemeente van Laodicea. Ze raken mij zeer persoonlijk. Ruim 35 jaar geleden kwam ik op een bovennatuurlijke manier tot geloof, door een ontmoeting met Jezus. Ik was met mijn vrouw op huwelijksreis in Spanje. Ik zat in onze hotelkamer aan de Costa Brava en hoorde ’s nachts ineens een stem, uit het niets. Die stem noemde mijn naam en zei: ‘Ik ben Jezus. Ik sta bij de deur van je hart en klop bij je aan. Als je open doet zal Ik binnen komen, en eten en drinken met jou...’. Ik hoorde deze woorden terwijl ik een ongelovige jonge man was. Intussen lag mijn vrouw naast mij te slapen. Ik vertelde haar wat er gebeurd was. Ze was niet verbaasd, ze zei zelfs dat ze zo iets wel verwacht had. ‘Hoezo?’ vroeg ik. Ze zei ‘Omdat er veel mensen voor jou aan het bidden zijn.’

Toen ik in die nacht deze woorden hoorde, wist ik toen nog niet dat het bijna dezelfde woorden zijn als deze tekst uit Openbaring 3:20. Jezus doet ons een verzoek. Hij verzoekt ons om Hem uit te nodigen. En die uitnodiging, die moet van onze kant komen: ‘Kom bij mij, Jezus. Je bent welkom in mijn leven.’

‘IK HOORDE DEZE WOORDEN TERWIJL IK EEN ONGELOVIGE JONGE MAN WAS’

2. 'God doet geen stiekeme dingen'

SYBOUT VAN DER MEER

Eminent, erudiet, eloquent. Hij is het allemaal, deze Interim-voorzitter van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap van 2016-2017 en voorzitter van World Vision. In zijn Bijbel top 3 gaan we met hem op zoek naar drie plekken van licht in de Bijbel

'HET LICHT VAN GOD VRAAGT NOOIT TE VEEL VAN ONS.'

1. GENESIS 1,3-5

**God zei: 'Er moet licht komen. En er was licht'.
God zag dat het licht goed was, en hij scheidde het licht van de duisternis; het licht noemde hij dag en de duisternis noemde hij nacht.**

De eerste samenstellers van de Bijbel wisten goed wat ze deden toen ze deze verzen aan het begin van de Schrift zetten. Het was goed en bijzonder. Omdat ze daarmee God verbinden met dat wat gezien mag worden. God doet geen stiekeme dingen en geeft ons liefdevol licht: aangepast aan de menselijke maat. Daarmee zorgt God ook voor duurzaam licht. Want alles waar God mee te

maken heeft, is bedoeld voor onze menselijke maat en daarmee makkelijk te verdragen. En daarmee wordt het duurzaam. Die duurzaamheid staat onder druk, door ons. Want we zorgen voor een overdaad aan licht, met onze mobieltjes, tablets en laptops. Er is veel te veel licht. Als wij over het licht gaan, weten we juist geen maat te houden. In het scheppingsverhaal mag de mens om zich heen kijken en krijgt hij te horen: geniet, benoem wat je ziet en neem je rust. Het licht van God vraagt nooit te veel van ons.

2. JOHANNES 1,5

Het licht schijnt in de duisternis en de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Het licht schijnt in de duisternis en overwint uiteindelijk het donker. Het voelt soms alsof het kwaad het wint van het goede. We huilen mee bij een vermissing van een moord op een weerloze jonge vrouw, we geloven onze ogen en oren niet bij al het geweld in al die buitenlanden, maar we mogen ook meemaken dat het licht het wint. Ook in die zin is het licht duurzaam. En ik kan wachten en het uithouden omdat ik steeds weer hoop put uit lichtdragers van onze tijd. Ik was ooit leraar in het Oosten van het land en ging dan met een bovenbouwklas naar de franciscanessen. Dan was er altijd wel een leerling die het niet kon laten de onvermijdelijke - hilarisch bedoelde - vraag te stellen: wat heeft dit leven nou voor nut? En dan antwoordde de priorin dat zij met haar zusters bleef

bidden als anderen de fout in gingen of aan het slapen waren. Het gebed gaat altijd door en vertrouwt erop dat de Heer barmhartig is. Die reactie maakte indruk. De leerlingen zijn niet vergeten dat het nooit te laat is om opnieuw te beginnen. Deze zusters waren en zijn lichtdragers. Net als Jimmy Carter, de beste oud-president van de Verenigde Staten omdat hij na zijn ambt misschien wel het meeste licht verspreidde. En de Koptische 'Mama' Maggy Gobran die met Nederlandse steun kinderen op de vuilnisbelten van Cairo helpt en dat doet met een heilige trouw.

3. 1 KORINTIËRS 13,13

Ons resten geloof, hoop en liefde, deze drie, maar de grootste daarvan is de liefde.

Deze zin wordt vaak gebruikt bij huwelijken. Ik geef er mijn eigen draai aan en word daarbij geholpen door Abel Herzberg. 'Zo blijft dan de hoop op het geloof in de liefde', zeg ik graag met een verwijzing naar vers 13. En ik doe dat omdat Abel Herzberg me geleerd heeft dat we rechtvaardig moeten zijn als de Eeuwige zelf. Herzberg had de concentratiekampen overleefd en vond dat de misdadigers veroordeeld moesten worden. Maar dat moest wel volgens het recht gebeuren. Dat licht van gerechtigheid mogen we niet schenden. Dat licht is een vonk van hoop. Tegen alle kwaad in zal het licht van de gerechtigheid overwinnen. Om ons dat te blijven herinneren hebben we lichtdragers nodig. En tegen alle duisternis in hebben we de uitdagende prachtige plicht om zelf lichtdrager te zijn waar we kunnen. Dat is de opdracht van het leven van ons allemaal.

'HET GEBED GAAT ALTIJD DOOR EN VERTROUWT EROP DAT DE HEER BARMHARTIG IS.'

3. 'God geeft ons de opdracht om op reis te gaan in het leven'

WIEP KOEHOORN

SENIOR CONSULTANT IN HET ONDERWIJS EN VOORMALIG BESTUURSLID VAN HET NEDERLANDS-VLAAMS BIJBELGENOOTSCHAP.

De levensweg van Wiep Koehoorn liep heel lang door onderwijs en bestuurswerk, zo ook naar de bestuurstafel van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap, tot hij ontdekte dat je 'de weg' ook letterlijk kunt lopen, en dat je daarmee een 'nieuw begin' kunt maken. Als een Emmaüsganger in het heden, wandelend, om onderweg te ervaren dat je nooit alleen bent. De top 3 van Bijbelse woorden en zinnen van een bestuurder, die wandelaar werd, en op zijn pad ging smullen van de aarde.

'DAAR WERD IK STIL VAN, DAT BRACHT HERSCHAPEN LEVEN IN ME TERUG'

1. LUCAS 24,32 (BIJBEL IN GEWONE TAAL 2014)

De twee leerlingen zeiden tegen elkaar: 'Had jij onderweg ook zo'n bijzonder gevoel?'

"Dit is het verhaal van de Emmaüsgangers. En juist deze zin drukt goed uit wat ik samen met mijn vrouw Durkje heb ervaren tijdens onze pelgrimages. Ik hoopte